

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 53/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. februára 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Schmidlom, Záhorácka 11/A, Malacky, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 3/2018 a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 3/2018 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019.

2.1 Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 8. marca 2018 väzobne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 a 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné.

2.2 Žiadosťou z 19. júna 2019 sťažovateľ žiadal o prepustenie z väzby na slobodu.

Okresný súd uznesením sp. zn. 3 Tk 3/2018 z 15. júla 2019 žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a súčasne jeho väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov zamietol ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti namieta, že 19. decembra 2018 bola sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby, predložená krajskému súdu. Táto vec bola pridelená zákonnému sudcovi [REDACTED]. Dňa 3. januára 2019 však o tejto sťažnosti rozhodol iný sudca krajského súdu, a to [REDACTED]. Podľa názoru sťažovateľa rozhodol nezákonný sudca a zároveň je zo zápisnice zrejmé, že oboznámenie sa s podstatnou časťou spisu, prečítanie napadnutého rozhodnutia a sťažnosti vrátane rozhodnutia krajského súdu trvalo spolu päť minút. Podľa názoru sťažovateľa je zrejmé, že bolo rozhodnuté formalisticky, bez oboznámenia sa so spisom a navyše nezákonným sudcom. Sťažovateľ tiež požiadal o vyhotovenie fotokópie spisu, avšak „súd mu sústavne predkladá“ fotokópie dôležitých

dokumentov s úmyselne zakrytými údajmi o mene sudcu, ktorý má rozhodovať, o kóde a čase pridelenia spisu sudcovi a chýbajú aj údaje o doručení spisu z okresného súdu krajskému súdu a z krajského súdu okresnému súdu, čo zakladá dôvodné podozrenie o manipulácii so spisom.

Sťažovateľ zastáva názor, že vzhľadom na uvedené procesné nedostatky, o ktorých sa dozvedel približne pred mesiacom, je vo väzbe v rozpore so zákonom.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1.) Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tk/3/2018 a uznesením Krajského súdu v Trnave 6 Tos/104/2019-2716 zo dňa 06.08.2019, porušené bolo.

2.) Zrušuje sa uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6Tos/104/2019-2716 zo dňa 06.08.2019 a prikazuje sa Krajskému súdu v Trnave, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

3.) Okresnému súdu Trnava sa prikazuje, aby sťažovateľa ihneď prepustil z výkonu väzby.

4.) Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 415,51Eur na účet jeho právneho zástupcu...“

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

13. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

14. Podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

Sťažovateľom označené referenčné právne normy

15. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

16. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

17. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovo podanie je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

18. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

19. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné

náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že je potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a v časti z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

21. Z petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že jej podstatou je namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 48 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 3/2018 a uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019.

III.1 K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 3/2018

22. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 3/2018 ústavný súd konštatuje, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

V konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný

prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody.

Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky. Tomuto postupu totiž bráni zistený nedostatok neodstrániteľnej procesnej prekážky spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu.

23. Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti postupu okresného súdu, a dospel k záveru, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho označených práv postupom okresného súdu, pretože preskúmavanie jeho postupu je zverené krajskému súdu ako sťažnostnému súdu. Inak povedané, sťažovateľ mal k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

24. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označených základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 3/2018 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019

25. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti odôvodňuje porušenie svojich práv bližšie neidentifikovaným rozhodnutím krajského súdu z 3. januára 2019.

Napriek uvedenému odôvodneniu ústavnej sťažnosti sťažovateľ v jej petite navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho práv uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019. V ústavnej sťažnosti sťažovateľa pritom

absentuje akékoľvek uvedenie dôvodov, resp. odôvodnenie toho, v čom by malo podľa názoru sťažovateľa spočívať porušenie jeho označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019. Uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019 sťažovateľ predložil ako prílohu k ústavnej sťažnosti.

Odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti a nekorešponduje s ním.

26. Ústavný súd má v ústave a zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

27. Z hľadiska predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené zvoleným advokátom.

28. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona

č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.

Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

29. Keďže sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019, predmetom ústavného prieskumu sťažovateľom namietaného porušenia jeho v ústavnej sťažnosti označených práv môže byť len toto označené rozhodnutie krajského súdu, avšak sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti vôbec neuvádza, v čom by podľa jeho názoru malo spočívať porušenie jeho označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019.

30. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa teda zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti a nekorešponduje s ním, a preto táto ústavná sťažnosť – napriek zastúpeniu sťažovateľa advokátom – nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené zákonom o ústavnom súde.

31. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti (úplná absencia, resp. ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019).

32. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označených základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 104/2019 zo 6. augusta 2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

33. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

34. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2020

Ľuboš Szigeti
predseda senátu